

First: Dutch Version; second: English Version
Gregory Brenninkmeijer SJ

PREEK KRIJTBURG ZONDAG, 17 JUNI 2018

over Ezeekiël 17, 22 – 24, 2 Korinthiers 5, 6 – 10, en Marcus 4, 26 – 34

Wat ik zo prachtig vind aan de bijbel, lieve mensen, dat grote boek van het Joodse volk dat aan de grondslag ligt niet alleen van de Joodse godsdienst, maar even goed aan de basis van het christendom; wat ik zo bijzonder vind aan dat boek is: dat het ons week na week weer geweldige verhalen vertelt. En het Nieuwe Testament, en onze evangelies bouwen op deze verhalen verder. Jezus was een groot verhalenverteller. Heel vaak ontleende hij ideeën aan het oude testament, zij eigen geloofsschat. Hij maakte daar nieuwe verhalen van waarmee hij illustreerde wat hij de mensen wilde leren over God en Gods manier van omgaan met zijn schepping, zijn mensen, al degenen aan wie Jezus zijn verhalen vertelde.

Ik ben er van overtuigd dat Jezus de parabel kende die Ezeekiël had bedacht, over dat kleine twijgje dat de Eeuwige van de top van een oude ceder had geplukt. Hij plantte het op een van Israëls bergen. Die oude ceder is vervolgens weggekweekt. Maar die kleine scheut is opgegroeid en een prachtige ceder geworden. En vogels van allerlei soort kwamen hun nesten bouwen in de schaduw van zijn takken. Die parabel van Ezeekiël had een politieke boodschap. Ze verkondigde de koning van Israël dat zijn tijd gekomen was. God steunde niet langer zijn heerschappij, omdat hij niet langer regeerde overeenkomstig Gods verbond met zijn volk. Een jonge afstammeling van zijn geslacht zou de nieuwe koning worden.

In de parabel van Jezus heeft dat twijgje de vorm gekregen van een minuscuul mosterdzaadje, dat echter zal uitgroeien tot de grootste struik in het veld. En vogels van iedere soort komen hun nesten bouwen in de schaduw van zijn takken. Jezus' parabel heeft geen politieke boodschap. Jezus verkondigt Gods koninkrijk, dat komt zonder veel ophof en trompetgeschal. Het groeit in stilte, langzaam maar zeker. Jezus gebruikt de alom bekende parabel van Ezeekiël om het goede nieuws over het koninkrijk van God te verkondigen. Dat koninkrijk is heel dicht bij en het komt, net zo zeker als dat mosterdzaadje zal uitgroeien in een machtige struik.

Ofschoon de betekenis van beide parabellen verschilt hebben ze één zin gemeenschappelijk. De net geplante scheut van de ceder en het pas gezaaide mosterdzaadje zullen beide uitgroeien tot grote bomen "waar vogels van iedere soort hun nesten kunnen komen bouwen in de schaduw van hun takken". Beide planten, of ze nu staan voor de regering van een koning of voor het koninkrijk van God, ze zijn beide uitgegroeid tot machtige bomen om onderdak te bieden en een veilige plek voor vogels van allerlei aard. In het beeld van de nestelende vogels vertellen beide parabellen ons dat bij God alles draait om het welzijn van de mensen. Een goede koning is hij, wiens eerste zorg het welzijn van zijn onderdanen is. En het koninkrijk van God bloeit op daar waar mensen veilig zijn en leven in vrede met elkaar.

En dan daagt het plotseling, wat voor goed nieuws daarmee wordt verkondigd. Dan wordt het duidelijk dat het koninkrijk van God niet bedoeld is om God gelukkig te maken maar de mensen. En onze regering is geen instituut voor zichzelf, maar moet functioneren voor het welzijn van iedereen. En onze kerk is geen doel op zich. En de mensen hier zijn er niet om de banken te vullen, maar onze kerk is er ten dienste van de gelovigen, om hen te helpen hoe en waar dat mogelijk is. En vogels van zeer divers pluimage zijn welkom in onze vieringen. Al onze kranten kopten de afgelopen week met de handdruk van Trump en Kim-un. Ook die handdruk is er niet tot meerdere eer en glorie van Mr. Trump en Mr. Kim, maar voor een betere en vreedzame toekomst van hun naties. Al de gemeentebesturen, die in deze weken in ons land worden gevormd en geïnstalleerd zijn er niet tot vergroting van de macht van de participerende politieke partijen, maar om zich het welzijn van de burgers in onze steden en dorpen ter harte te nemen.

Als ik hierop doordenk dan realiseer ik mij dat dit geldt voor iedere onderneming. Een winkel, een restaurant, een medisch centrum, een dienstencentrum of wat ik ook onderneem. Als mijn persoonlijk belang en profijt daarbij mijn eerste prioriteit is; als ik het belang van mijn klant uit het oog verlies, dan kom ik al snel op een glad en neergaand pad terecht en vind ik mijn naam, voor ik het weet, op de schandalen pagina van onze kranten. Maar anderzijds: In elke onderneming waar de mensen die ik wil

bedienen op de eerste plaats komen, daar zal die onderneming groeien en nieuwe takken krijgen, terwijl steeds meer vogels van allerlei aard komen schuilen in uw welwillendheid.

Dan blijkt maar weer eens dat, wat de bijbel ons leert, en al de verhalen die zij ons vertelt, en alles wat Jezus uitlegt aan zijn luisteraars en aan hen die zijn evangelieverhalen horen, dat dat allemaal neerkomt op dat ene grote gebod van Jezus: "Bemint elkaar, zoals ik jullie heb liefgehad!"

Elkaar liefhebben betekent 'je het welzijn van de ander aantrekken'. En dan is het niet belangrijk wat dat precies inhoudt, of van je vraagt. Het koninkrijk van God groeit, onopvallend en onverklaarbaar, maar met grote zekerheid. Kijk maar hoeveel mensen zich dag in dag uit inspinnen om voor elkaar het leven mogelijk te maken.

Moge de goede God, die ons als een minuscuul mosterdzaadje geplant heeft in de schoot van onze moeders, in deze familie, in deze buurt van deze stad, in dit land, moge God ons helpen groeien tot die grote boom, waarin al Gods kinderen een schaduwrijke, veilige plek kunnen vinden.

Amen.

SERMON KRIJTBERG SATURDAY, JUNE 16TH 2018
Gregory Brenninkmeijer SJ

on Ezechiël 17, 22 – 24, Corinthiens 5, 6 – 10 and Mark 4, 26 – 34

What I like about the bible, my dear friends, that great book of the Jewish people, the foundation, not only of the Jewish faith, but also the foundation of christianity; what I like specifically about that book is, that it offers us great stories, week after week. And the New Testament and the gospels build on those stories. Jesus was a great storyteller. Very often he took ideas from the Old Testament, his own background, to make up new stories, illustrating what he wanted people to understand about God and God's way of dealing with his creation, his people, the people Jesus told his stories to.

I am sure that Jesus knew the parable Ezekiël wrote about the tiny shoot that the Lord took from the top of the old cedar. He planted it on one of Israël's mountains. The old cedar withered away, but the tiny shoot grew into a noble cedar, and every kind of bird came to build its nest in the shade of its branches. Ezekiël's parable held a political message. It was meant to tell the old king of Israël that his time had run out. The Lord no longer supported his reign, because the king no longer ruled in accordance with the Lord's covenant. A young member of his tribe would become the new king

In Jesus' parable the tiny shoot of the cedar changes into the tiny musterdseed. That in its turn will grow into the largest shrub in the garden. Every kind of bird can come to build its nest in the shade of its branches. Jesus' parable has no political meaning. Jesus talks about God's kingdom that does not come with great show and trumpetblasts, but grows in silence, slowly but surely. He uses the well known Ezekiël story to proclaim his Good News about the kingdom of God. That Kingdom is near and will come as sure as the tiny musterdseed will grow into a huge gardenshrub.

Now although the meaning of either parable is different, they have one sentence in common: The newly planted cedar shoot and the newly sown musterdseed will grow into big trees "where every kind of bird can come to build its nest in the shade of its branches". Both plants, whether they represent the reign of a king or the kingdom of God, have both grown into big trees to shelter every kind of bird seeking a place of safety. Both parables tell us, in the image of the nesting birds, that everything turns on the wellbeing of the people. A good king is he who's major concern is the care for his subjects. And the kingdom of God comes into being where people are safe and living in harmony with each other.

And then, suddenly, it dawns on you what wonderful good news this entails. Suddenly it becomes clear that the kingdom of God is not meant to make God happy. It is meant to make his people happy. And our government is not an institution for its own benefit, but it should function to benefit our people. And our church is not a goal in itself; and people are not here to fill the church, but our church is meant to serve the people in whatever way it can. And birds of all feathers are welcome in its pews. The Trump – Kim-un

handshake is not for the greater glory of Mr. Trump or Mr Kim, but for a better and more peaceful future of their people. And all the local governments that are now being installed everywhere in our country are not meant for the wellbeing of the participating political parties, but for the wellbeing of the citizens of our towns and rural communities.

Thinking this through I realize that this is true for every undertaking: A shop, a restaurant, a medical centre, a service station or whatever we do. If my own grandisement and profit becomes my first priority and when I lose sight of the wellbeing of my customers, I will end up on a slippery downward path and will find myself on the scandal-pages of our newspapers. On the other hand: in every undertaking where the people you serve and their wellbeing come first you will find growth and new branches spreading, and even more birds of all feathers coming to find your benevolence.

And then again we find, that the teaching of the bible, and all the stories it tells, and everything Jesus explained to his listeners and to all those, who since then heard the gospelstories; it all boils down to Jesus' one and only commandment: 'Love one another as I have loved you!'

Loving each other means: being concerned with the other's wellbeing, whatever that entails or wherever that is experienced. The kingdom of God is growing, unnoticed, unexplained, but with great certainty. So many people doing their utmost to make life bearable for each other. May our good Lord, who planted us as a tiny mustardseed in our mothers womb, in this family, in this city, in this country, help us grow into a great tree, where all God's children can find a shady restingplace,

Amen.